

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПУТНИМ ИСПРАВАМА

Члан 1.

У Закону о путним исправама („Службени гласник РС”, бр. 90/07, 116/08, 104/09 и 76/10), у члану 2. став 1, после речи: „јавна исправа”, додају се речи: „са електронским носачем података, осим путног листа који не садржи електронски носач података”.

У ставу 2. речи: „За време боравка у иностранству, путна” замењују се речју: „Путна”.

Члан 2.

У називу поглавља II речи: „И ВИЗЕ” бришу се.

Члан 3.

У члану 7. став 2. брише се.

Члан 4.

Назив изнад члана 13. и члан 13. бришу се.

Члан 5.

Назив изнад члана 14. и члан 14. бришу се.

Члан 6.

У члану 15. став 2. мења се и гласи:

„Лицима која захтев за издавање пасоша подносе преко дипломатског или конзуларног представништва Републике Србије, пасош издаје полицијска управа или полицијска станица Министарства унутрашњих послова, на чијем подручју је пребивалиште лица које подноси захтев за издавање пасоша, а за лица која немају пријављено пребивалиште на територији Републике Србије пасош издаје Полицијска управа за град Београд Министарства унутрашњих послова”.

Члан 7.

Назив изнад члана 18. и члан 18. бришу се.

Члан 8.

Назив изнад члана 22. и члан 22. бришу се.

Члан 9.

У члану 23. после става 2, додају се ст. 3. и 4. који гласе:

„Лицу коме се из објективних разлога привременог карактера не могу узети отисци прстију, пасош се издаје са роком важења од годину дана.

Лицу које у периоду од пет година изгуби два или више пасоша, нови пасош се издаје са роком важења од годину дана.”.

Члан 10.

У члану 24. став 2. речи: „и визе” бришу се.

У ставу 3. после тачке б) додаје се тачка ба) која гласи: „ба) пребивалиште”.

Члан 11.

У члану 25. став 1. мења се и гласи:

„Образац пасоша, дипломатског пасоша и службеног пасоша садржи електронски носач података и машински читљиву зону за потребе аутоматског читавања података.”.

Члан 12.

У члану 26. речи: „и виза” бришу се.

Члан 13.

У члану 28. став 3. мења се и гласи:

„Садржина захтева за издавање путног листа сматра се потпуном уколико је захтев за издавање путног листа поднет без присуства лица које је у иностранству без путне исправе, а надлежни орган из члана 17. овог закона неспорно утврди идентитет лица.”.

Члан 14.

У члану 29. став 2. у тачки 4) на крају текста тачка се замењује тачком и запетом.

После тачке 4) додаје се тачка 5) која гласи: „у другим случајевима правне и физичке спречености једног од родитеља да врши родитељско право”.

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Отисци прстију и потпис се не узимају приликом подношења захтева од детета, до навршене дванаесте године живота”.

Члан 15.

У члану 30. став 4. после речи: „поништиће се”, додају се речи: „приликом преузимања новог пасоша”.

Члан 16.

У члану 33, у ставу 2. речи: „ради поништења” замењују се речима: „а приликом преузимања новог пасоша, претходна путна исправа ће бити поништена”.

Члан 17.

Члан 36. мења се и гласи:

„Надлежни правосудни органи из члана 35. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, дужни су да Министарству унутрашњих послова, преко полицијских управа, односно полицијских станица, на чијем подручју лице има пребивалиште, доставе захтев у вези са разлoзимa из члана 35. став 1. тачка

1), односно обавештење о постојању разлога из члана 35. став 1. тачка 2) овог закона”.

Члан 18.

У члану 37. став 3. брише се.

Члан 19.

У члану 42. после става 2, додаје се став 3. који гласи:

„Надлежни орган за издавање путне исправе може по службеној дужности решењем прогласити неважећом путну исправу у следећим случајевима:

1) уколико лице које је у поступку враћања по међународном споразуму изјави да нема путну исправу, а надлежни орган утврди да поседује важећи пасош и да није пријавио губитак пасоша, у складу са ст. 1. и 2. овог члана;

2) уколико дипломатски или службени пасош не буде враћен Министарству спољних послова у року од 60 дана од дана када је престао правни основ за издавање ове врсте пасоша”.

Члан 20.

У члану 45. став 1. мења се и гласи:

„О издатим путним исправама, о одбијеним захтевима за издавање путних исправа, о одузетим путним исправама, неважећим путним исправама и о подацима из члана 35. став 1. тач. 1) до 4) овог закона води се евиденција на прописан начин”.

Члан 21.

Члан 46. мења се и гласи:

„Евиденције о путним исправама садрже податке: о подносиоцу захтева из члана 24. став 3. овог закона и друге податке о врсти путне исправе, серијском броју, року важења и датуму издавања путне исправе, о разлозима одбијања захтева за издавање путне исправе, односно за одузимање путне исправе и о неважећим путним исправама”.

Члан 22.

У члану 48. став 1. тачка 1) речи: „или другим прописима” бришу се.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„Органи из става 1. овог члана дужни су да податке из евиденција о путним исправама користе у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности.”

Члан 23.

У члану 50. став 1. после речи: „прекршај” додају се речи: „и за покушај прекршаја”.

После тачке 3), додаје се тачка 4) која гласи:

„4) ко преиначи, избрише или на други начин фалсификује личне податке, који су уписани и електронски унети у путну исправу, или преиначи, избрише или на други начин фалсификује белешке и ознаке које су у путну исправу накнадно унела службена лица.”

Члан 24.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I ПРАВНИ ОСНОВ

Основ за доношење овог закона је у члану 97. став 1. тачка 2) Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06).

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

У циљу рада на даљем усклађивању прописа Републике Србије са прописима Европске уније унете су одговарајуће измене и допуне у Закон о путним исправама („Службени гласник РС”, бр. 90/07, 116/08, 104/09 и 76/10).

Путна исправа се дефинише као јавна исправа са електронским носачем података.

Законом о изменама и допунама Закона о путним исправама се првенствено укидају тзв. излазне визе, односно визе које Република Србија даје својим држављанима, јер европско право не познаје институт „излазних виза“, које представљају својеврстан вид ограничења слободе кретања људи.

Једно од највећих достигнућа Европске уније је стварање унутрашњег тржишта, које је званично успостављено 1993. године. Унутрашње тржиште заснива се на четири слободе: слободи кретања робе, људи, услуга и капитала, па између осталог, у овом делу усклађујемо предметни закон са правилима Европске уније. Ограничења слободног кретања људи су још увек могућа из следећих разлога: јавног реда и сигурности, заштите здравља и запошљавања у јавној служби.

Укидањем виза у предметном закону престају да постоје и бродарска и поморска исправа у коју је унета виза као врста путне исправе, већ ће досадашњи имаоци оваквих путних исправа путовати уз обичан пасош.

Усклађивање са прописима Европске уније врши се и у делу који се односи на поступак узимања отиска прста лица коме из објективних разлога отисак не може бити узет, као и прописивања одредбе да се детету млађем од дванаест година не узимају отисци прстију нити потпис приликом подношења захтева за издавање путне исправе.

Уведена је обавеза да при коришћењу података који се воде у евиденцијама по овом закона државни органи поступају у складу са прописима о заштити података о личности.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. прописано је у дефиницији путне исправе да се ради о јавној исправи са електронским носачем података.

У ставу 2. речи: „За време боравка у иностранству” бришу се.

У члану 2. прописано је да се у наслову поглавља II речи: „и визе” бришу.

У члану 3. прописано је да се у члану 7. став 2. брише.

У члану 4. прописано је да се наслов изнад члана 13. брише, као и да се члан 13. брише.

У члану 5. прописано је да се наслов изнад члана 14. брише, као и да се члан 14. брише.

У члану 6. прописано је да се у члану 15. став 2. мења и гласи:

„Лицима која захтев за издавање пасоша подносе преко дипломатског или конзуларног представништва Републике Србије, пасош издаје Полицијска управа или Полицијска станица Министарства унутрашњих послова, на чијем подручју је пребивалиште лица које подноси захтев за издавање пасоша, а за лица која немају пријављено пребивалиште на територији Републике Србије пасош издаје Полицијска управа за град Београд Министарства унутрашњих послова”.

Поменути став је измењен из разлога прецизирања организационих јединица које издају пасош лицима која захтев за издавање пасоша подносе преко дипломатског или конзуларног представништва Републике Србије.

У члану 7. прописано је да се наслов изнад члана 18: „Надлежни орган за издавање визе на бродарску књижицу и поморску књижицу и путну исправу особља у међународном саобраћају”, као и члан 18. брише.

У члану 8. прописано је да се наслов изнад члана 22: „Рок важења визе”, као и члан 22. брише.

У члану 9. прописано је да се у члану 23. после става 2, додаје нови став 3. који гласи:

„Лицу коме се из објективних разлога привременог карактера не могу узети отисци прстију, пасош се издаје са роком важења од годину дана”.

после става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Лицу које у периоду од пет година изгуби два или више пасоша, нови пасош се издаје са роком важења од годину дана”.

Новим ст. 3. и 4. у члану 23. Закона предвиђена је могућност да се одређеним лицима изда пасош са краћим роком важења, односно годину дана, услед онемогућности узимања отисака прстију из објективних разлога (оштећење папиларних линија исл), односно као вид санкције за несавесне имаоце пасоша, а који у периоду од пет година изгубе два или више пасоша.

У члану 10. прописано је да се у члану 24. став 2. речи: „и визе” бришу.

У ставу 3. истог члана после тачке 6) додаје се тачка 7) која гласи: „пребивалиште”. Наиме, образац путне исправе садржи простор за упис одређених података о имаоцу путне исправе, па се као један од података, додаје и место пребивалишта имаоца путне исправе.

У члану 11. прописано је да се у члану 25. став 1. мења и гласи:

„Образац пасоша, дипломатског пасоша и службеног пасоша садржи електронски носач података и машински читљиву зону за потребе аутоматског читавања података”.

Изменом става 1. предметног члана Закона прецизирани су елементи које образац путне исправе садржи.

У члану 12. прописано је да се у члану 26. речи: „и виза” бришу.

У члану 13. прописано је да се у члану 28. став 3. брише.

У члану 14. прописано је да се у члану 29. после става 2. додаје нови став 3. који гласи:

„Отисци прстију и потпис се не узимају приликом подношења захтева од детета, до навршене дванаесте године живота”.

Ова норма усаглашена је са одговарајућим прописом Европске уније.

У члану 15. прописано је да се у члану 30. став 4. после речи: „поништиће се”, додају речи: „приликом преузимања новог пасоша”, чиме се прецизира тренутак поништавања путне исправе чији је рок важења истекао или која не може служити својој намени, а која се прилаже уз захтев за издавање путне исправе.

У члану 16. прописано је да се у члану 33. став 2. речи: „ради поништења” замењују речима: „а приликом преузимања новог пасоша, претходна путна исправа ће бити поништена”, чиме се прецизира тренутак поништавања путне исправе чији рок важења није истекао, а на захтев се лицу под условима из Закона издаје нова путна исправа.

У члану 17. прописано је да се члан 36. мења и њиме се установљава дужност надлежних правосудних органа из члана 35. став 1. тач. 1) и 2) да Министарству унутрашњих послова, преко полицијских управа, односно полицијских станица на чијем подручју лице има пребивалиште, доставе захтев ако је против лица које тражи издавање путне исправе донето решење о спровођењу истраге или је подигнута оптужница - на захтев надлежног суда, односно јавног тужилаштва, односно да доставе обавештење ако је лице које тражи издавање путне исправе осуђено на безусловну казну затвора у трајању дужем од три месеца, односно док казну не издржи.

У члану 18. прописано је да се члан 37. став 3. брише.

У члану 19. прописано је да се у члану 42. после става 2. додаје нови став 3. којим се предвиђа могућност надлежног органа за издавање путне исправе да по службеној дужности решењем прогласи неважећом путну исправу у следећим случајевима:

- уколико лице које је у поступку враћања по међународном споразуму изјави да нема путну исправу, а надлежни орган утврди да поседује важећи пасош и да није пријавио губитак пасоша, у складу са ст. 1. и 2. овог члана;

- уколико дипломатски или службени пасош не буде враћен Министарству спољних послова у року од 60 дана од дана када је престао правни основ за издавање ове врсте пасоша. Ова норма је уведена из разлога уочених злоупотреба у пракси одређених ималаца путних исправа, односно ималаца дипломатских или службених пасоша.

Чланом 20. предвиђено је да се у члану 45. став 1. речи: „и визама”, „и виза”, „, поништеним визама” бришу.

Чланом 21. прописано је да се у члану 46. речи: „и визама”, „или визе”, „и визе” и „или поништавања визе” бришу.

У члану 22. прописано је да се у члану 48. после става 1. додаје нови став 2. који гласи:

„Органи из става 1. овог члана дужни су да податке из евиденција о путним исправама користе у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности.” Наведеном нормом прописан је начин коришћења података из евиденција које се воде по овом закону од стране државних органа, у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности.

У члану 23. прописано је да се у члану 50. став 1. иза речи: „прекршај” додају речи: „и за покушај прекршаја”, с обзиром да је чланом 16. Закона о прекршајима предвиђен институт „покушај прекршаја”.

У истом ставу, после тачке 3), додаје се нова тачка 4) која гласи:

„Ко преиначи, избрише или на други начин фалсификује личне податке, који су уписани и електронски унети у путну исправу, или преиначи, избрише или на други начин фалсификује белешке и ознаке које су у путну исправу накнадно унела службена лица.” Прописивањем овог прекршаја уводи се прекршајна одговорност за лица која на путној исправи мењају, преправљају, бришу личне податке, односно све белешке или ознаке које су у путну исправу накнадно унела службена лица.

Чланом 24. предвиђено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно издвојити додатна средства у буџету Републике Србије.